

A KONGÓ-MEDENCE

Földrajzi sorozat: 23.

Készült: 1953. évben.

1. A Kongó torkolatvidéke. Afrika legkésőbb megismert nagy folyója hatalmas torkolattal ömlik a tengerbe. A hajózás, halászat s a benszülöttek cölöpépítményei jellemzik a folyami életet.

2. A Stanley-vizesés A Kongó középső folyásának kezdetét jelzi, ahol a folyó a medencébe lép. Ahogy a kép is sejteti, inkább a meder hirtelen lejtése, következtében létrejött rohanóról, mintsem tényleges vizesésről beszélhetünk. Az előtérben fatörzsekből készült benszülött csónakok látszanak. A folyóból kimeredő karók a kezdetleges "varsás" halászathoz szükségesek.

3. Kongómenti mocsári őserdő. A hatalmas csapadékmennyiségtől rendkívül bővizű folyam valósággal vízbefullasztja a medencét. A kiöntések és a mocsarak nagy területeket borítanak el. Ez a trópusi láz birodalma, mivel a sekély vizek a forró napsütésben 30 C-fok fölé is felmelegszenek s a maláriát terjesztő szunyogok álcáinak milliárdjai tenyésznek bennük.

4. A Kongó-medence peremének száraz erdői. A medence sűrű őserdőségét a perem területen a szárazerdő váltja fel. Az erdő ritkább, szellősebb, bozótos, magas fűvű. Ez a terület a vadállatok kedvelt helye.

5. Ananász. A medence magasabb peremvidékein, ahol kevesebb a csapadék, megszűnik a növényzet bujasága s lehetőség nyílik a ültetvényes gazdálkodásra. Az emberi munkaerő rendkívül magasfokú kihasználása teszi jövedelmezővé a sok munkát igénylő ananász-ültetvények üzemen tartását.

6. Halászat a Kongó sellőin. A benszülöttek leleményessége mutatkozik meg a képen. Felhasználják a Kongó sellőinek is a halászati lehetőségét. A mederbe levert dorongok segítségével vesszőből készített varsákkal fogják a halakat.

7. Halászfalu. A Kongó kis zátonyára települt a pár házból álló falu. Az őserdő mélyén halászatból tartja fenn magát a folyók mentén a benszülöttek nagy része. A csendes vízrészeket hálóval, a rohanókat vesszőből font varsákkal halásszák le.

8. Cece-légy. Az álomkor bacillusának egyik beoltója a cece légy. Vizenyős helyeken, mocsarakban, folyók mentén él, emberre s állatra egyaránt veszélyes. Akadályozza az állattenyésztést és óriási pusztításokat okoz.

9. Az álomkor bacillusa. Az álomkort okozó Trypanosoma Cambiense nevű bacillust látjuk az ember vérében. A betegség hónapokig lapang, láz lép fel, daganatok támadnak, majd kitör a betegség. A beteg álmos, fáradt, leverte lesz, semmivel nem törődik, érzéketlenül elalszik, majd éhen pusztul. Sokezeren halnak meg így a benschülöttek közül. Ma már sikeresen védekeznek ellene.

10. Katanga. A belga Kongó bányaterületének központja Katanga. Vasat, rézet, mangánt, aranyat s ujabban nagymennyiségű uránércet bányásznak itt. A bányakincseket olcsó benschülött munkaerővel hozzák felszínre. Nagyban vásárlója az USA, különösen az uránércnek. A belga kapitalistáknak nagy jövedelmet hoz.

11. Katanga rézbányái. Ez a terület már a medence délkeleti magas peremvidékén fekszik, ahol a táblák helyenként 1000 m fölé emelkednek, a belga Kongó néven ismert terület gazdag uránium, réz és vasérc mezőit a belgák mellett az északamerikai tőke rabolja ki. A bányavidéket vasutvonal köti össze az atlanti-és indiai-óceáni parttal is, melynek építésében az angol tőke vitte a vezérszerepet s így harmadiknak csatlakozik a kizsákmányolókhöz.

12. Aranybánya az óserdőben. Belga-Kongó területén az óserdő vadonában kezdetleges módon folyik a bányászás. A nagy hőséget még a benschülött is nehezen bírja, munkaerejét mégis fillérekért zsákmányolják ki néhány imperialista állam.

13. Leopoldville. Raktárakat látunk az előtérben darukkal és megpakott uszályokkal. A kikötő a Kongó alsófolyása gazdag rézércceinek fő rakodó helye. Innen indulnak az uszályok a torkolati kikötők felé, ahol tartalmukat óceánjáró hajókra rakják, hogy Amerika, vagy Európa imperialista országaiba szállítsák.

14. Utépités Stanleyvillénél. Stanleyvillénél építették ezt az utat a belgák, hogy az áruszállítás problémáját a Kongó hajózhatatlan sellős szakaszán megoldják. Az óserdőn áthaladó ut megépítése rengeteg munkaerőt igényelt. A fák irtása sem kis munka ezen a területen, de ezenkívül igen mély alapozás szükséges az utépitésnél, nehogy a buja vegetáció áttörjön a vékony kőburkolaton. Az ut karbantartása ezért is, meg a tropusi éghajlaton a kőzetek gyors málása következtében is sok költséget emészt fel, amit a gyarmatosítók persze az éhbéren dolgoztatott benschülötteken igyekeznek behozni.

15. Négerek átkelése a Kongón. Afrika folyóin számos helyen még a régi közlekedési, átkelési eszközök szerepelnek. Ez az egyetlen fatörzsből kivájt csónak hosszúsága mellett igen nagy teherbírású.

16. Gőzösök a Kongón. Két katarakta közötti szakaszon a folyón nagyarányú hajóközlekedés bonyolódik le. A hajóállomások a szárazföldi utak /itt-ott vasutak/ felé kapcsolódó átrakóhelyek. Amint a kép mutatja, a kikötőberendezés teljesen primitív móló /a háttérben balra/ minden gépi berendezés/ daruk nélkül. Itt történik az áruk átrakása olcsó emberi munkaerővel.

Készült a Felsőoktatási Jegyzetellátó Vállalatnál
Felelős vezető: Bojkovszky Lajos